

Posudek oponenta bakalářské práce – teoretická část

Jméno a příjmení studenta	Terézia Rotterová		
Studijní program	Výtvarná umění		
Obor/ateliér	Multimédia a design/Reklamní fotografie		
Forma studia	prezenční	Akad. rok	2017/2018
Název práce	Fotograf a jeho múza		
Oponent práce	MgA. Michal Reichstätter		

Studentka Terézia Rotterová předkládá k obhajobě teoretickou práci nazvanou Fotograf a jeho múza. V autorském textu příkladuje inspiraci konkrétní ženou ve fotografickém díle tří autorů – Alfreda Stieglitze, Man Raye a Jacques Henri Lartiguea.

Práce je uvozena kapitolami zabývajícími se typologií ženské role jakožto inspirace pro umělce, druhá část shrnuje vývoj feminismu jako ideje i hnutí. K titulnímu tématu práce se studentka dostává od strany 20. Zde jsou zmíněny životní osudy tří autorů, v jejichž díle (nebo jeho části) se zračí inspirace ženou. První dvě kapitoly, které nabízejí jakási teoretická východiska k autorskému pojetí ženy jako múzy a naopak ženy jako suverénní, svébytné entity nejsou v hlavním textu nikterak dále zúročeny. Inspirace Man Raye, Alfreda Stieglitze i Jacques Henri Lartiguea spadají do kategorie „něco jako milenka, později občas i manželka“, tedy do rozhodně odlišného konceptu, než-li je představen teorií Carla Gustava Junga. Zároveň se všichni tři zmínění autoři chápou fotografie naprosto odlišně (Stieglitzův výzkum média, Man Rayovo využití fotografie v rámci surrealistického hnutí, Lartigue jako „objevený“ „kodakovský amatér“), tedy i role ženy/múzy v jejich díle musí vyznít nesrovnatelně.

Z textu není zcela zřejmé, jak si vlastně autorka titulní pojem definuje. Hned v úvodu hovoří o inspiraci (přírodě, hudbě či chuti), tedy o múzách v širším smyslu slova, dále se však věnuje pouze „múzám“ (ženám), které určitou dobu provázely autory (muže). Pokud je práce zúžena na tento pojem, přišlo by mi vhodnější věnovat se autorům, jejichž dílo snese vzájemné srovnání. Například fotografům, kteří dlouhodobě pracují s žánrem fotografického aktu, kde by vedle již zmíněného Stieglitze či (v práci pouze zmíněného) Westona mohl figurovat například František Drtikol, Nobuyoshi Araki či Robert Mapplethorpe. Takto by se autorce rozšířil prostor pro autorskou interpretaci tematicky příbuzných děl, klidně i v rámci jednotlivých fotografií, na úkor poměrně zbytných a mnohdy až bulvárních popisů komplikovaných, dlouhodobých vztahů těchto tří autorů.

Poněkud okrajově se v předložené práci zkoumá „múzický potenciál“ i opačným směrem, tedy od Stieglitze k O'Keeffové a Raye k Lee. Mimo zmínky o Stieglitzově ovlivnění teoriemi Sigmunda Freuda a následných vaginálních námětů kompozic malířky O'Keeffové a krátké úvahy nad tímto potenciálem ze stran 36 a 37, mužští autoři nadále zůstávají spíše emočními vampýry se společensko-uměleckým vlivem. Autorka odmítá oboustrannou inspiraci, spíše setrvává v poměrně stereotypních konstruktech na pevné dělení živočišně pudových mužů a citově éterických žen. Závěrečná kapitola se pak zabývá právě jakousi lamentací nad

současným stavem nadřazenosti mužů nad ženami a vládou stereotypů a předsudků. Domnívám se, že tento konzervativní náhled neumožňuje autorce pojmout titulní téma v takové formální šíři, jak by si práce zaobírající se partnerským vztahem dvou umělců zasloužila. Zcela absentuje například fotografická dvojice Aleksandra Vajd/ Hynek Alt, která by svým rovnoprávným múzickým charakterem mohla prolomit nastíněná dogmata vztahů z první poloviny 20. století. Autorce bych doporučil přečíst si článek filmového kritika Kamila Fily „Proč jsem feminista“, prizmatem kterého působí teze v závěrečné části práce poměrně mimočasovým dojmem. Nechci zpochybňovat stále existující společenskou nadvládu muže nad ženou, jedná se ale dle mého názoru spíše o jakousi zpomalující setrvačnost, kterou, opět dle mého názoru, autorčin příspěvek spíše nadále rozpohybovává, než aby byl účasten jejího postupného vyšumění.

Návrh klasifikaceC - dobře.....

V Brně..... dne6. 6. 2018.....

.....
podpis oponenta práce
MgA. Michal Reichstätter

Pro klasifikaci použijte tuto stupnici:

A - výborně	B - velmi dobře	C - dobře	D - uspokojivě	E - dostatečně	F - nedostatečně
-------------	-----------------	-----------	----------------	----------------	------------------

* nehodící se škrtněte